

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Ο **αθλητισμός** είναι η συστηματική σωματική καλλιέργεια και δράση με συγκεκριμένο τρόπο, ειδική μεθοδολογία και παιδαγωγική, με σκοπό την ύψιστη σωματική απόδοση, ως επίδοση σε αθλητικούς αγώνες, στο αθλητικό και κοινωνικό γίνεσθαι.^[1] Παράλληλα, ο αθλητισμός είναι ένας κοινωνικός θεσμός, ο οποίος αντικατοπτρίζει τη δεδομένη κοινωνία και τον πολιτισμό της. Για παράδειγμα στην Αρχαία Ελλάδα, ο αθλητισμός στην Αθήνα θεωρούνταν κοινωνικό και πολιτισμικό αγαθό και είχε παιδαγωγικό χαρακτήρα, ενώ αντίθετα στην Αρχαία Σπάρτη ο αθλητισμός χρησιμοποιούνταν για την στρατιωτική εκπαίδευση. Ωστόσο σημαντική είναι η στρωματική διάσταση του αθλητισμού στο πέρασμα του χρόνου. Η γενική τάση ήταν ιδίως τον 18ο και 19ο αιώνα τα κατώτερα κοινωνικά στρώματα να ασχολούνται με τα «λαϊκά παιχνίδια» όπως το ποδόσφαιρο, ενώ τα ανώτερα κοινωνικά στρώματα με τα «ευγενή αθλήματα» όπως ήταν η ιππασία και η ξιφασκία.

Η έννοια του αθλητισμού δεν συνάδει απαραίτητα με την εργασία, όπως αυτή δηλώνεται υπό την στενή έννοια του όρου. Έτσι, υπάρχουν άτομα που ασχολούνται (λίγο) επαγγελματικά με τον αθλητισμό, ενώ κάποιοι άλλοι επιδιώκουν τη συμμετοχή τους σε αθλοπαιδιές, προκειμένου απλά να διατηρούνται σε καλή φυσική κατάσταση.

Οι επαγγελματίες αθλητές διακρίνονται, συνήθως, για την έντονη επιθυμία τους για διακρίσεις, δυναμισμό, αυστηρή πειθαρχία, αυτοκυριαρχία και απόλυτη υπακοή στις υποδείξεις των προπονητών τους σε θέματα που αφορούν στην άσκηση και τη διατροφή τους. Η έντονη σωματική άσκηση και ο ιδιαίτερος τρόπος ζωής που ακολουθεί ένας αθλητής θα πρέπει να συνοδεύεται από αρκετή δόση υπομονής και επιμονής, ώστε να καταφέρει να φθάσει στα επιθυμητά για εκείνον αποτελέσματα. Τα σωματικά προσόντα που απαιτούνται για κάθε άθλημα ποικίλουν. Το ίδιο και οι αμοιβές. Στις περισσότερες των περιπτώσεων, όσο μεγαλύτερη φήμη έχει ο αθλητής ή η ομάδα στην οποία ανήκει, τόσο μεγαλύτερη είναι η αμοιβή που απολαμβάνει (σταθερός μισθός, bonus, χορηγίες).

Ο πόθος του Πιερ ντε Κουμπερτέν ήταν να εντάξει τον Αθλητισμό σε μια σφαιρική, παιδαγωγική και ανθρωπιστική προοπτική. Ο αθλητισμός δεν ήταν, κατά την άποψη του, αυτοσκοπός, αλλά ένα μέσο στην υπηρεσία του πολίτη".

Ωστόσο, πρέπει να διαχωριστεί η έννοια της άθλησης από την έννοια της άσκησης. Η άσκηση γίνεται άθληση όταν αποκτά ανταγωνιστικό χαρακτήρα. Για παράδειγμα, ένας που τρέχει στο δρόμο ασκείται, ωστόσο αν έχει κάποιον αντίπαλο ώστε για το ποιος θα τερματίσει πρώτος ή ακόμη και αν ανταγωνίζεται τον ίδιο του τον εαυτό, με το χρονόμετρο, αθλείται. Επίσης, πρέπει να προστεθεί και η έννοια της κίνησης.

Ο αθλητισμός μπορεί να πάρει πέντε μορφές, είτε ως ερασιτεχνικός, είτε ως επαγγελματικός, είτε ως μαζικός αθλητισμός, είτε ως φυσικές δραστηριότητες, είτε με την μορφή των παιχνιδιών.

Υπάρχουν τρεις θεωρίες σχετικά με τη γένεση του αθλητισμού:

- Όλες οι αθλητικές ασκήσεις έχουν λατρευτικές ρίζες (Carl Diem)
- Οι σωματικές ασκήσεις είναι φυσική συνέπεια των διαδικασιών της εργασίας και της παραγωγής (Μαρξιστική άποψη, Wolfgang, Eichel, Gerhard Lukas)
- Η άσκηση είναι μια εκδήλωση ενστικτωδών κινήσεων ή παρορμήσεων (Ηθολογία, Κόνραντ Λόρεντς, Ντέιβιντ Σάνσον, Φρίντριχ Έπενσταϊνερ)

Ιστορική αναδρομή

Η λέξη αθλητισμός ως έννοια διαμορφώθηκε στους μετά-ομηρικούς χρόνους, καθώς η λέξη αυτή δεν συναντάται ούτε στην Οδύσσεια ούτε στην Ιλιάδα. Πιθανότατα, η έννοια διαμορφώθηκε με την καθιέρωση των ιερών αγώνων (Ολυμπιακοί αγώνες στην αρχαιότητα Ολύμπια εν Δίω, Πύθια, Νέμεα, Ίσθμια κατά τον 8ο αιώνα π.Χ.).^[2] Ο αθλητισμός υπό αυτήν την μορφή είναι καθαρά αγωνιστικός, κάτι βέβαια που αλλάζει με την πάροδο του χρόνου και την κατάργηση των Ολυμπιακών Αγώνων το 392/393 μ.Χ. από τον Θεοδοσίος Α'.

Ο αθλητισμός θα επανεμφανιστεί αργότερα στις αρχές του 19ου αιώνα στη Μεγάλη Βρετανία ως σπορ (sport). Εντούτοις, η λέξη σπορ είναι γαλλική και χρονολογείται από την εποχή του Μεσαίωνα. Ήταν ταυτόσημη με το παιχνίδι και τη διασκέδαση.

Οι Αρχαίοι Αιγύπτιοι καθιέρωσαν πρώτοι τους αγώνες δρόμου, βάρη και την πάλη, περίπου την 3η χιλιετία π.Χ. Η Ελλάδα όμως στάθηκε η αληθινή κοιτίδα του αθλητισμού, γιατί εκεί ο αθλητισμός πήρε τη μορφή του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ευγενούς άμιλλας.

Στην Αρχαιότητα, ιεροί αγώνες θεωρούνταν μόνο οι στεφανίτες, οι αγώνες δηλαδή που είχαν ως έπαθλο τον κότινο. Χαρακτηριστική είναι η φράση του γιου του Πέρση πολέμαρχου Αρτάβανου, Τριταντέχμη που παρατήρησε ότι ακόμη και αν οι Έλληνες είχαν ηττηθεί από τους Πέρσες, δεν παρέλειπαν να μην διοργανώσουν τους Ζ' Ολυμπιακούς Αγώνες.

"Παπαί, Μαρδόνιε, κοίους επ' άνδρας ήγαγες μαχησομένους ημέας, οι ου περι χρημάτων τον αγώνα ποιούνται, αλλά περι αρετής"

Οι πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες έγιναν το 776 π.Χ., για να κατευνάσουν οι Έλληνες την οργή των θεών και να τους ευχαριστήσουν για τις ευεργεσίες τους. Για τη λαϊκή αντίληψη, με τους αγώνες αυτούς θα κέρδιζαν την εύνοια των θεών. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες ετελούντο κάθε τέσσερα χρόνια στον ιερό χώρο της Ολυμπίας. Ο αθλητής που κέρδιζε στους Ολυμπιακούς Αγώνες στεφανώνονταν με το στεφάνι της αγριελιάς, γύριζε θριαμβευτής στην πατρίδα του και οι συμπατριώτες του γκρέμιζαν σ' ένα σημείο τα τείχη της πόλης, για να περάσει από κει ο νικητής - ενέργεια καθαρά συμβολική, που σήμαινε πως η πόλη που αναδείκνυε Ολυμπιονίκες δεν είχε ανάγκη από τείχη για να προασπίσει την ασφάλειά της.

Από τον 4ο αιώνα π.Χ., και κατά την περίοδο της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, οι αθλητικοί αγώνες εκφυλίστηκαν και μεταβλήθηκαν σε αιματηρούς αγώνες του Ρωμαϊκού Ιπποδρόμου. Οι αγώνες αυτοί ήταν αιματηρές συγκρούσεις μονομάχων, που τους

έφερναν αντιμέτωπους μέσα σε τεράστια στάδια. Έως σήμερα είναι διαδεδομένη η άποψη ότι ο Μέγας Θεοδόσιος απαγόρευσε την τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων, με την αιτιολογία ότι είχαν πάρει πλέον μια

καθαρά ωφελιμιστική κατεύθυνση, με επιδείξεις μονομάχων, θεάματα τσίρκων και εκτεταμένο επαγγελματισμό, θεάματα που ήταν ασύμβατα με την νοοτροπία του Χριστιανισμού. Σύμφωνα με έρευνες νεωτέρων βυζαντινολόγων (Howell, Robinson κ.ά· βλ. και Κορομηλά Μαριάννα, «Εν τω Σταδίω»), όμως, δεν απαγόρευσε ο Μέγας Θεοδόσιος τους Ολυμπιακούς Αγώνες, αλλά απλώς απαγόρευσε τις θυσίες κατά τη διάρκειά τους. Μάλιστα, οι Αγώνες συνεχίστηκαν για 30 χρόνια ακόμα και ο λόγος που έσβησαν (όχι διεκόπησαν - οι συγκεκριμένοι ιστορικοί ομιλούν για φθορά και σβήσιμο) ήταν η έλλειψη χρημάτων (χορηγών) και κάποιες φυσικές καταστροφές, όπως η πυρκαγιά στον ναό της Ολυμπίας.

Ακολουθεί μία εποχή, μετά τον 8ο αιώνα μ.Χ., όπου ο αθλητισμός ήταν μόνο για τους ευγενείς. Το πιο σημαντικό άθλημα ήταν οι έφιπποι ιπποτικοί αγώνες μέχρι θανάτου. Οι αντίπαλοι, χωρισμένοι σε δύο ομάδες, ρίχνονταν καταπάνω ο ένας στον άλλον, χωρίς να τηρούν κανένα αγωνιστικό νόμο ή κανόνα.

Τον 12ο αιώνα, οι άνθρωποι άρχισαν να αγωνίζονται μεταξύ τους με πιο ειρηνικό τρόπο. Πετούσαν μεγάλες σφαίρες, όπως ρίχνουν σήμερα βάρη. Οι σφαίρες που πετούσαν ήταν από στουπί, τυλιγμένες με δέρμα προβάτου, και τις έριχναν πάνω στον τοίχο. Στην αρχή τις πετούσαν με γυμνό χέρι, σιγά-σιγά όμως η σφαίρα αυτή άλλαξε μορφή. Από τον 16ο αιώνα, όταν πρωτοεμφανίστηκαν οι ρακέτες, οι πρωτόγονες εκείνες σφαίρες αποτέλεσαν τις σύγχρονες μπάλες της αντισφαίρισης.

Από το 1896 με την θέσπιση των Σύγχρονων Ολυμπιακών Αγώνων, ο αθλητισμός πήρε διαστάσεις οικονομικές, πολιτικές και πολιτιστικές. Δημιουργήθηκαν κανόνες και κανονισμοί για τα αθλήματα, οι φάσεις των αγωνισμάτων, καθώς και οι εξειδικεύσεις στον τομέα του αθλητισμού. Τα ΜΜΕ είναι σαφώς ο μοχλός για την παγκοσμιοποίηση του αθλητισμού, ενός προϊόντος μοναδικού καθώς μπορεί να ενώσει τους ανθρώπους ανεξαρτήτως διακρίσεων. Με την σύσφιξη των διεθνών σχέσεων, αυξάνεται ο αριθμός των αθλητών και των αθλουμένων, δημιουργούνται νέοι κυβερνητικοί και μη οργανισμοί, ενώ βελτιώνονται και οι αθλητικοί αγώνες. Οι αθλητικοί οργανισμοί μπορούν να διακριθούν στα Σωματεία, στις Αθλητικές Ανώνυμες Εταιρείες, στις ομοσπονδίες, στα τμήματα αμειβομένων αθλητών, στη Εθνική Ολυμπιακή Επιτροπή, η Γενική Γραμματεία Αθλητισμός, καθώς και στους συνδέσμους προπονητών, διαιτητών και κριτών.

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Ο σύγχρονος αθλητισμός δημιουργήθηκε μετά το τέλος των αρχαίων Ολυμπιακών αγώνων και αναπτύχθηκε πλάι στην τεχνολογία.

Η βελτίωση των οργάνων βοήθησε στη βελτίωση του θεάματος αλλά και των επιδόσεων.

Ένα μεγάλο φάσμα αλλαγών διαπιστώνουμε σήμερα:

- Στα ηλεκτρονικά όργανα γυμναστικής
- Στα εργομετρικά κέντρα
- Στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων
- Στα συστήματα διαχείρισης εισιτηρίων
- Στις ιστοσελίδες στο διαδίκτυο
- Στα εργαστήρια όπως το MIT αναλαμβάνουν έρευνες για υλικά αλλά και βελτιώσεις στην απόδοση στον αθλητισμό.

VAR

Ο **Βοηθός διαιτητή βίντεο** (αγγλικά: video assistant referee, VAR) είναι ο βοηθός διαιτητή ποδοσφαίρου, ο οποίος εξετάζει τις αποφάσεις του διαιτητή αγώνα με τη χρήση άμεσης επανάληψης και ακουστικού για επικοινωνία. Το 2018, οι VAR γράφτηκαν

στους Κανόνες του παιχνιδιού από το Διεθνές Ποδοσφαιρικό Συμβούλιο (IFAB), ύστερα από δοκιμές σε διάφορες σημαντικές διοργανώσεις.

Υπάρχουν 4 τύποι αποφάσεων που μπορούν να επανεξεταστούν.

- Γκολ και κατά πόσο υπήρξε παράβαση κατά τη φάση επίθεσης του παιχνιδιού, όπως οφσάιντ ή φάουλ.
- Αποφάσεις πέναλτι (άλλα φάουλ δεν μπορούν να αναθεωρηθούν, εκτός από τα παρακάτω)
- Απ' ευθείας κόκκινες κάρτες (οι δεύτερες κίτρινες κάρτες δεν μπορούν να αναθεωρηθούν)
- Λάθος παίχτης στην υπόδειξη κόκκινης ή κίτρινης κάρτας

Διοργανώσεις που χρησιμοποιούν το VAR

- Ασιατικό Κύπελλο AFC
- CAF Champions League
- CONMEBOL Copa América
- CONMEBOL Κόπα Λιμπερταδόρες
- CONMEBOL Κόπα Σουδαμερικάνα
- Παγκόσμιο Κύπελλο Συλλόγων
- Κύπελλο Συνομοσπονδιών ΦΙΦΑ
- Παγκόσμιο Κύπελλο ποδοσφαίρου U20
- Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου
- Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου Γυναικών
- UEFA Champions League
- UEFA Europa League
- UEFA Europa Conference League

Οι Μαθητές

ΚΑΡΑΒΟΚΥΡΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΚΑΝΑΤΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΙΩΣΗΦΙΔΗΣ ΑΔΑΜ